

.....Σ Η Μ Α

Ο.- 'Ακοῦτε τῇ λαογραφικῇ μας ἔκπομπῇ " Ποντιακοὶ 'Αντίλαλοι " ,πού γράφει καί ἐπιμελεῖται ὁ συνεργάτης μας Στάθης Εὐσταθιάδης.

.....τὸ σῆμα σβύνει.....

Ο.- 'Αγαπητοὶ ἀκροαταί,μπήκαμε πιά στό Χειμῶνα.Αὔριο εἶναι τῆς 'Αγίας-Βαρβάρας,μεθαύριο τοῦ 'Αγίου-Σάββα καί τήν ἄλλη τοῦ 'Αγίου-Νικολάου. Τρεῖς συνεχόμενες ἑορτές,4-5 καί 6 Δεκεμβρίου.

'Η Ποντιακὴ παράδοση καί γιά τοὺς τρεῖς αὐτοὺς 'Αγίους παρουσιάζει διάφορες προλήψεις καί δοξασίες.

Σήμερα ἔχομε τήν παραμονή τῶν τριῶν αὐτῶν ἑορτῶν.Τήν ἔκπομπή μας αὐτὴ θά τήν ἀφιερῶσωμε στήν Τριάδα τῶν 'Αγίων:Βαρβάρας,Σάββα καί 'Αγίου Νικολάου.

Τὸ στιγμαδότυπο πού θά ἀκούσετε ἔχει τίτλο:

" ΣΗΝ ΕΜΠΙΑΝ ΤΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΑΡ " ,δηλαδή "μόλις μποῦμε στόν Δεκέμβρη " .

~~Στιγμαδότυπο πού θά ἀκούσετε ἔχει τίτλο: " ΣΗΝ ΕΜΠΙΑΝ ΤΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΑΡ " . Μόλις τελευτᾷ
δη.....~~

.....ἀκούεται φύσημα ἀέρος,μερικὲς φωνές πού δείχνουν ἀνθρώπους πού τουρτουρίζουν.....

Ο.- Καί νά...μπαίνομε στόν Δεκέμβρη.Καί μάλιστα αὔριο εἶναι τῆς 'Αγίας-Βαρβάρας.

.....ἀκούεται ἓνα βογγητὸ γέρου πού βαδίζει μέσ'στό κρῦο.'Ακούεται ἀκόμη μουρμούρισμα καί ἀριὸς βήχας.....

Ο.- Μπά!...ποῦ εἶναι αὐτός πού ἔρχεται;Πά!...πά!...τί μεγάλα πού εἶναι τὰ γένεια του....

.....τὰ μουρμουρίσματα κλπ.πλησιάζουν περισσότερο.....

Ο.- "Αχ!...τόν φοβᾶμαι.Τί ἄγριος πού εἶναι!...Ποιὸς εἶστε κύριε;...

Χειμ.-Δέν μέ γνῶρισε; (βήχει) Κχ..κχ...

Ο.- Ναί,δέν σᾶς γνῶρισα.Εἶστε ξένος;'Αλήθεια σᾶς λυπᾶμαι.'Ορῖστε στό σπίτι μου.θέλω νά σᾶς φιλοξενήσω."Ἐχομε καί τζάκι ἀναμένο νά....

ΧΕΙΜ.- (ξεναρδίζεται στα γέλοια) Χά...χά...χά...~~φωτιά~~; Τζάκι; Χά...χά...χά...

Ο.- Γιατί γελάτε;

.....ἀκούεται δυνατός ἀέρας.....

ΧΕΙΜ.- Τί νά τήν κάνω τή φωτιά. Εἶμαι ὁ Χειμώνας, ὁ χειμώνας. Ἀρκετά ἔκανα ὑπομονή.

Ο.- Ἀχ!...ὁ Χειμώνας!...

ΧΕΙΜ.- Ἦμουν ταξεῖδι. Ἐκεῖ πού ἦμουν (βήχει) κχ...κχ...χιόνισα ὅσο ἤθελα. Ἐριξα τίς παγωνιές μου, φύσησα μέ ὅλη τή δύναμη τῶν πνευμόνων μου.

Ο.- Ἀχ!...πώς ἄρχισα νά κρυώνω!.....

ΧΕΙΜ.- Δέ μέ θέλεις; Κρυώνεις;

.....βοή ἀέρος.....

ΧΕΙΜ.- Κι' ἄν εἶμαι παγερός καί χιονισμένος, εἶμαι καί χρήσιμος. Μή μέ ἀντιπαθεῖς λοιπόν, γιατί.....

.....βοή ἀέρος.....

ΧΕΙΜ.-εἶμαι σέ θέση νά σ' ἀφήσω ἐπὶ τόπου, νά σέ σιεπάσω μέ τό χιόνι μου. Ἀκοῦς;

Ο.- Ὅχι...ὄχι...Χειμώνα μου, δέν σέ ἀντιπαθῶ. Κι' ἐσύ μάς ἀρέσης, μ' ἀρέση τό χιόνι σου. Μά...ἐπειδὴ κρύωσα λιγάκι.

ΧΕΙΜ.- Εἶμαι στίς δόξες μου. Ἡ Ἀνοιξη, τό Καλοκαίρι καί τό Φθινόπωρο ἄς ἔρθουν τώρα μπροστά μου. (γελά) Χά...χά!..χά...

.....βοή ἀέρος.....

Ο.- Πώ!..πώ!..τί κρύο. Χειμώνα μου μέ συγχωρεῖς. Κάτι θέλω νά σ' ἐρωτήσω.

ΧΕΙΜ.- (βήχοντας) Ὅτι θέλεις.

Ο.- Τό φοβερό τό κρύο σου, ἀμέσως μόλις μπῆ ὁ Δεκέμβρης, τό δείχνεις ὅλο; Γιατί στή μέρα τή σημερινή κάτι....

.....ἀκούεται τώρα ἕνα χαρακτηριστικό βούησμα. Εἶναι σφυριχτό καί συνεχίζει.....

Ο.- Μπά!..ποιά εἶναι ἐκείνη πού ἔρχεται;

ΧΕΙΜ.- Αὐτή θά σέ ἀπαντήσῃ γιά ὅτι ρώτησες προηγουμένως.

.....φύσημα ἀέρος σέ ἦχο φηλότερο.....

ἀη-Βαρ.- Φυσῶ, φυσῶ.

.....συνεχίζει τό παραπάνω φύσημα άέρος.....

Βαρ.- Φυσῶ καί φουρκίζω άνθρώπς. Ν'άηλι τή μάναν έσουν. Χμ..φουρκίζω σας.
Καλά ᾶς έξέρετ'άτο.

Ο.- Ποιά είσαι σύ θεία;

Βαρ.- 'Αχά..ό Χειμωγιόν πά άδαιά έν'. 'Αε-Βαρβάρα τιναν λέγνε είμαι.

Ο.- Είσαι ή 'Αγία-Βαρβάρα;

ΒΑΡ.- Καί ντό φοᾶσαι; 'Εγώ καιόν έφτάω έκείντς,πού κι κρατοῦν τά λόγια μ'.

Ο.- Σέ ποιανούς κάνεις καιό;

ΒΑΡ.- "Οποιος σήν ήμέρα μ'δουλεῦνε,όποιος σήν ήμέρα μ'βράζνε φασούλια,
άτότε θά γομώνω τά μωρά τουν καιόν άρρώστειαν,τήν εύλοῦαν,βράσαν,
τήν λοιμικήν.

Ο.- Θά πάθουν άπό εύλογιᾶ τά μωρά τους,όσοι σάν σήμερα βράζουν φασόλια;

ΒΑΡ.- 'Εσύ Χειμώνα ντό λές;

ΧΕΙΜ.- (βήχει) Κχ..κχ...

ΒΑΡ.- Χμ...Καί για ᾶς έφτάνε οί άνθρώπ'ντό θέλνε,βαρβαρώνω κι'άφήν'άτς.
Σήν έμπαν τή Χριστιανάρ;πρώτεσα έγώ έρχουμαι. 'Εβγάλω τ'ᾶγρια μ'καί
φυσῶ κι'άπό πίσ'ιμ ,άε-Σάββας χιονίζ'καί τουφίζ'.

Ο.- Τοῦ άη-Σάββα θά χιονίση ;

'Αη+Νικ.- Καλημέρα σουν.

ΟΛΟΙ.- Καλημέρα.

Ο.- Ποιός είστε έσείς;

ΝΙΚ.- "ΑΛΛ'λέγνε με διπρόσωπε καί ᾶλλ'τριπρόσωπε. "Αν θέλω στιβάζω τό χιόν.

Ο.- "Αν θέλει λέει στιβάζει χιόνι.

ΝΙΚ.- Χμ...άν θέλω άνοιγω τόν καιρόν κι'άν θέλω κλειδώνω κατωθύρια,πόρ-
τας,πόρτας. (γελαᾶ) Χά..χά...τριπρόσωπος άφοῦ είμαι,ῥστερα άπό δύο
ήμέρας θά έλέπς με. 'Αε-Βαρβάρα φύσα,άε-Σάββα χιόντσον κι'άε-Νικόλα,
έγώ τεμέν,ότι θέλτς ποίσον. (γελαᾶ) Χά..χά...στιβαζον,άνοιζον για
κλειδωσον κατωθύρια.

Ο.- Μόνο αύτή είναι ή ιδιότητά σου άη-Νικόλα μου;

ΝΙΚ.- Είμαι καί τή θάλασσας ό Τρανόν ό άρχοντας.Κι'όνταν τά άέρας ταράζ-
νε τή θάλασσαν,προστατεύω τοί ναύτηδας.

Ο.- Είναι ο προστάτης των ναυτών.

ΒΑΡ.- 'Εγώ άγληγορώ. 'Εμέν άε-Βαρβάρα λέγνε με.θά πάω λαρώνω άρρωστα παιδια και ν'άηλι έκεινον,πού θά δουλεύ'τ'έμόν τήν ήμέραν,πού κι θά κρατεϊ τήν ήμέρα μ'έξεργον.

Ο.- 'Η 'Αγία-Βαρβάρα είναι σπλαχνική.Μοναδικός γιατρός της εύλογιάς στα μικρά παιδια.

.....ένω συνεχίζει ή βοή του άέρος.....

Ο.- Είμαι όμως και άύστηρή στον παραβάτη.

ΧΒΙΕ.- "Αητε άη-Βαρβάρα μου,άη-Σάββα μου κι'άη-Νικόλα μου,πάμε. 'Εγώ ο Χει-
μόνας σ'ας άγαπώ,γιατί κάνετε καλά τή δουλειά σας και οι άνθρωποι που
ξέρουν τά καλά μας,ας πάρουν τά μέτρα τους.

.....βοή άέρος.....

Ο.- Τό στιγμιότυπο που ακούσατε είναι γραμμένο από τον Σταθή Εύσταθιάδη.
Συνεχίζομε τήν έμπομή μας μέ ποντιακά τραγούδια.

Και πρώτα ένα 'Ο μ α λ'.

.....λύρα,τραγούδι.....

Τό πρόγραμμά μας αυτό θά κλείση μέ ποντιακά δίστιχα.

.....λύρα,τραγούδι.....

'Αγαπητοί μας φίλοι,όσοι γνωρίζετε διάφορα ποντιακά τραγούδια ή κάτι
άπό τή ζωή του Πόντου:ήθη,έθιμα κλπ. και θέλετε νά τά μεταδώσετε δια
τής έμπομής μας,παρακαλούμε νά μ'ας τά άποστείλετε στην έξής διεύθυν-

ση: - Προς τον Ραδιοφωνικόν Σταθμόν Θεσσαλονίκης,

Νέα Μεγάλου 'Αλεξάνδρου ΙΙ - Θεσσαλονίκη,

διά τήν έμπομήν " Π ο ν τ ι α κ ο ί 'Α ν τ ί λ α λ ο ι ".

.....Σ Η Μ Α.....

'Ακούσατε τή Λαογραφική ~~έμπομή~~ έμπομή του Σταθμού μας " Ποντιακοί 'Αντί-
λαλοι ",που γράφεται και έπιμελεϊται από τον συνεργάτη μας Σταθή Εύ-
σταθιάδη.

.....τό σήμα σβύνει.....